

కథలో కథ

“ఏంబీ! ఆ పెద్దలైటు తీసేస్తున్నారా మీకు ప్రాణముంటుంది” అంటుంది దీనాతి దీపనావరంజిని పెళ్లయ్యా.

కుంజనాథుడు చాస్తూ హాట్ యిప్పుడు మాంచి కష్టంలోంచి బయట పడుతున్నాను. అంటాడు రబంబత హరిభాషగరావు

అవు! కళ్లు మండిపోతున్నాయంటే అంత పెద్దలైటు చేసుకుని అన్నీ సేవీ పర్యలు రాయబోవోదారా?

మంజునాథుడు చేతులు రబంబతో నిరుద్ధులు పోతాను — హరి.

చాలా ప్రతిభవ్వంది రబంబతో ముంబు ముంబు గొప్పకథలు. రాస్తే రా కుర్రాడు అంటారు అచార్య ప్రకృతస్థుడు మతోలయనతో చాస్తూంటాడు కూర్చుని చాస్తే త్రాగుతూ మతో చేస్తూ చాలా ప్రకృతస్థుడు చూస్తున్నాడు.

నూరాలు వ్రాసు కథలు గురించే నూరంటారు అవు! ఆయన యంతదా డవుతాడు మొదటి రబంబ చూడగానే అనుకున్నా ఆయనిల్లు నూరాయి ప్రకృతే ఎప్పుడూ ఏదో చూపుతానే వుంటాడు అని రెండో ఆయన గప్పంగా కోసేకాడు

ఒరే భూషి! సుద్వింతవాడవుతాను కలలో కూడా అనుకోలేదురా! ఎప్పుడూ దబ్బులన్నీ సినిమాలోకి, పుస్తకానికి తగలేక పని యింబంబోయోదాస్తూను నువ్వన్నో గొప్ప అలోచనస్థుడవువని, మంజునాథుడికి యిన్నోవల పరకు అోచలేకుండా మీ మామయ్యకు తెలియనివ్వకు — ఇదిగో యీ సది తీసుకుని ఏమైనా కొనుక్కో అంటుంది అత్తయ్య తన ఫోటో పేసర్లో సడిన వాడు.

“అరే భూషి — యింకా అక్కడ కూర్చుని ఏమిట్రా అలోచనస్థు అట్లా ఇజారుకెళ్లి ఓ అచమూలు బియ్యం పట్టించుకు రాకూడదురా అంటూ గొప్పించేది సెంబం మామయ్య అోవలకి వస్తూనే.

భూషి అనబడి హరిభాషణ్ — లేక హరి భాషణగరావు లేక హరి యాజీవైర్లోపరుండి సుందరమైన స్వప్నాలు కంటావువాడు కాస్త ప్రతికృతడే లేది నిలబడి

“రేపు పొద్దున్నే వెళ్తా మామయ్యా! ఇందా కనే వీకటి పడిపోయింది చూడు” అన్నాడు.

పకే రేపన్న వెళ్లి ఒరేయ్ అయినా అప్

మామం అట్లా కుర్చీక అంటుకుపోయి ఏమిటిరా ఏమిటినుంచి ఒకటే అలోచించేస్తున్నావు” అన్నాడు సెంబం మామయ్య భూషి లేక హరి భూషణ్ ఛాంచేసి కుర్చీలో చితికిబడి అంక పుగాకు చుట్టూ ముట్టించి.

హరిభాషణగరావు నిలియాన్ భూషణిండి సుద్దు ఓ ప్రకృతంబయ్యే అలోచన పలుకుని వేచిస్తూంది ఆ అలోచన బయట పెట్టడానికి యంతకంబె సుకుమయం మరీ రాను నిర్ణయం చేసుకున్నానుంటే వాడయి

“అతా మంగేకర్ పాట నిన్నాక సంగీతం

“శివం”

నేర్చుకోవాలనిపించింది. నాలుకాల్లో కనుగని చూసేక నాలుకక నేర్చుకోవాలనిపించింది రావు గారి కథలు చదివేక కథలు రాయాలనిపించింది మామయ్యా! అన్నాడు హరి భూషణగరావు

సెంబం మామయ్య నెత్తిపొడ సేకు కొట్టేసి నట్లు ఆశ్చర్యం తనే అయిపోయి రెండు క్షణాల పాలు మేనల్లుడివంక మరోపని లేనట్లు చూసి నట్టే చూసి “ఓరి భద్రవా! నిన్నటివరకూ గొట్టి కాయలాల గుంటడివి ఎంతెంత మాటలు నేర్పే సేవ్ అన్నాడే. ఎంతెంత అలోచనస్థుడవునావో అన్నాడే. అన్నాడు

నిజనే మామా! అోవల ఏమి టేమింట్ అలో చప్పు గిరగిరా తిరిగిపోతున్నట్లు యి పోతాంది అవన్నీ కాగితంవినాడ పెట్టకపోతే నాబుర్ర పాడయి పోయేట్లుంది. అలనాలు లేదుకదా అని తటపటా యిస్తున్నా అన్నాడు హరి అనబడి హరిభాషణ్ రావు,

“ఒరేయి! నీ మాటలు వింటూంటే నాకు మాతావు అనుమానంగా వుంది. నువ్వు మాచెడ్డ కనివి అయిపోయేట్లున్నావు. ఆ మనస్సులోకి వచ్చిన అలోచనల్ని కట్టిపడేసి పేసరువినాడకి ఎక్కించెయ్య తెల్పిందా! ఏమిట్టాలో ఏమామాందో ఎవరు చూసేరు? మనింట్లో కొచ్చే ఆ రంగారావు యింత గొప్పకథలు రాస్తేడని ఎవరునుకున్నారా? ఏమిటి? వూరికే మరీ ఆ ట్టే సిగ్గు పడక అలోచించక అమితంగా అలోచిస్తే అలోచనకి పురెక్కా వయి పోయి టెగినేనా వచ్చు. నలూల లూల

అయి పారిపోనూ వచ్చు అవన్నీ — ఏమిటి — ఆ అలోచనలన్నీ తేలిపోతే మునుపే రాసెయ్య ప్రతికటి పంపించేసెయ్య”

సెంబం మామయ్య యిచ్చిన ప్రోత్సాహంతో బెలూనోలాగ రాకెట్లా హరి అనబడి భూషణగ రావు తెల్లతాగల కోసం కిరాగా కొట్టువైపు ఎగిరిపోయాడు

హరి భూషణగరావుకి యంతటి పూహ ఎట్లా వుట్టించా అని అతని మిత్రులు ఆశ్చర్య పడవ చ్చును. అర్రురాపోయి డిట్టేక్కి వే నవలలు చదవడం ప్రేమపూర్వకంబు విప్పించడం సినిమాలు రెంట్ సార్లు చూడటం మొదలైన అతని అబి రుచులు అందరికీ తెల్లినవే అయినా? అంటుంటే హరిభూషణగరావు కాలిపోకుంబు కొండం మామోసి అడబ్బులతో నవలల్ని, సినిమాలని పోషించేడు, ఇప్పుడు నేను సెలవులు రావడంతో ప్రాణానికి దబ్బులు చిక్కర పూసరి సలూణం మామోసింది. సెంబం మామయ్య మిత్రుడు రంగారావు అనే రావు గారు అప్పు రావట్టుంటుండటం సెంబం గారింటికి వచ్చి ఓ సాపుగంట భూషణగమాయు తన స్వంతదబ్బా కొట్టుకుని సెంబయ్యగారు రాగానే ఆయనతో లోకాభిరామాయగం మూట్లాడి ఆ అప్పురాస్తే టేబులో చేసుకుని డెబ్బిపోతూ వుంటారు. ఆ రంగారావు మిత్రు మాటల సందర్భంలో తను కథలు అన్నీ రాసేవాడని తన కథకి 30 రాసాయలు తక్కువ రాకుండా యిచ్చేవాడని వాళ్లెంతో ప్రస్తు రావు గారి కథలు అని పుస్తకం తను రాసిందేసిపెప్పేసేడు.

అనూట వివగనే హరిభూషణగరావుకి తను కూడా కథలు రాయగలిగే ఎంత బాగుండును — నెధనది — నచ్చుడుదో ముప్పయి కావలిస్తే అప్పుడు వో కథ రాసేసి, సప్రతిజ్ఞాసుతో సడేసి ఆ ముప్పయి టేబులో చేసుకుని సినిమా హోటం వెళ్లిపోరా కుమనో సీట్లో కూర్చుని ప్రేమ పూర్వకంబు నినేసేనాడు — అన్నింటింది.

దానివినాడ బాగా అలోచించేరికి యీ ప్రపంచంతో రాయాలనిపి ఎన్నో రాసేవాళ్లు లేక అనూరించి పోతున్నాయని తులంబి వాళ్లు బద్ధకంకంటలు రాసిపో గేళానికి దెబ్బం లేదనేపడకు కూడా అలోచనస్థు డెబ్బిపోయాయి. ఇంక ఆ ట్టే అలోచిస్తే అవన్నీ నిజమే అవచ్చు కూడా అని భయంచేసినాడయి, అలోచనా ప్రవాహానికి చిన్న కట్టు వకటి పడేసి ప్రస్తుతం దబ్బుల సంగతి ఎట్లానా అని చింతాగొన్నమాన సుండ్లై ‘యూజీ డైరీకి’ అంటుకుని పోయి ఉండగా అలోచనస్థు అతనికి తెలియకుండా మల్టీ రెక్కలు ఏప్పుకుని ‘లూనిక’ లాగా తిరిగి పోసాగేయి. ఇంతలో సెంబం మామయ్య అడుగుల చప్పుడు, అజ్ఞ, హరిభూషణ్ సాహస కృత్యం మామయ్య ప్రోత్సాహం పూషితో అచే దోలా అయిపోయి తెల్లతాగల కోసం కిరాగా కొట్టువైపు ఎగిరిపోవటం జరిగిపోయాయి.

మరో సాపుగంటకల్లా సాపుగస్తా తెల్లకల్లా

గంగిరెద్దుకు

3. తేశవరావు

తారకు ముందువేసుకుని కలాన్ని పెదపులకు ఆకుకుని వంటరిగా చిత్రపటంలోలా గదిలో బిల్లముందరూ కూర్చున్నాడు హరిదాసాగర్.

తెల్లగా ఎదురుంగా ఆమ్మనిచ్చేంది అరలాపు కాగితం. కాగితాన్నే మూర్తూ కాళ్ళుంటికి కలాన్ని దించేడు. 'శీ' అని కాగితంపైన చేతవైసంత గుండ్రంగా రాసి చిచ్చి విట్టూర్చు విడిచి, మళ్ళీ కలాన్ని పెదపులకు ఆసేడు హరిభూషణ్. అతనికళ్ళి ఎవో పిఠాకు వెళ్ళిట్టయ్యా, ఎంతోపట్టికే పట్టా అలాగే నా తిరిగిక పోయి కుండాలు కదని తలపు దగ్గరగానే ఓ సిగరెట్ ముట్టించి పొడిబింబా ఆ పొగ తోని అందాలూ పరిశీలించాడు. ఇంతలో వంటంటిలోంచి అతని అత్తయ్య లేచి వెళ్ళిపోవేసింది—'అప్పు వచ్చిందేరా భూషణ్ అంటూ. ఎగిరిపోవడాకి అలాగేలేమీ పచ్చి బుర్రలో ఇలా కూర్చోలేదుగాని మరింతాన్నేంటే వచ్చే వేసానని దిగులుపడుతూనే సిగరెట్ అతని వంటంటిలోకి వెళ్ళి పీటపైర కూర్చున్నాడు హరిభూషణరావు. మిర్రిలోని ఎదర్తాలూ చూస్తూంటే భావాల తెరలూల్లే నిరుడుకుని కడకి గొయగాని అప్పుం పడిలి పెడితే అత్తయ్య హాహికారాలు చేస్తుందని భావాలనే వెమరువేసు కుంటూ భోజనం పూర్తయిందనివేచేసరికి వెనకటి పెద్ద మైదానంలా భోజి అయిపోయింది.

అవశంగా వోం వచ్చేసి వక్కపాడి పలువల లాడిస్తూ అట్లా కిక్కిళ్ళు వేపు వెళ్ళేరికి కాలవగట్టుప వెక్కరూ కూర్చుని రంగారావుగారు అలోచనల్నిచేసుకుంటూండటం హరిభూషణ రావు కళ్ళబడింది. అమ్మ దొంగా అనుకుని ఆయన ప్రక్కనే వెళ్ళి కూర్చున్నాడు.

“ఏం నాయనా! బాగున్నావా” అని తోటిలాగా మళ్ళీ గాలితో తేలిపోయి వెడడు నింపుకుంటున్నాడు రంగారావుగారు.

“మొన్నీ మధ్య ప్రతికల్ మీ కదోకటి చదివేరు. చాలా బాగుంది.” అన్నాడు హరి.

పొగట్టికి లోంఘి వారెవరు? ఆయన పొం యాలోకంతో నడుము విరిగేట్లు పడి సంతోషంతో మొహం ధగ ధగ మెరిసిపోతూ ఉన్నా, ‘చదివేస్తా? సెబాష్. అది చదివేస్తూ రోజులు అలోచించి మరీ రాసేరు. అంతా సోమర్సెట్ మాం ప్రక్రియో నడిపేరు—రుప్పు గమనించేవో లేదో’

“ఆయన వెవరో నేరంగనుగాని కథమాత్రం గొప్పగా నడిపేసేరు.” అన్నాడు హరిభూషణ రావు నిలియాన హరి.

‘ఏమిటోనయ్యా! నేను ఏది రాసినా అట్లానే అంటారంతాను. నిప్పుకూడా ఎవరో అన్నారు — మీరూ రాసిన కథోకటి అంతా సారోయూనో కథలా వుందని.’

“చిత్తం.”
“మీరూ రాసేట్లు మరెవరూ రాయలేని నిన్నుకే ఎవరో అన్నారు.”

“అ! అది తుంకింకా గుర్తుందీ! ననే అన్నాను లెండి.”

“నువ్వేనా అ! పెద్దవాడిరంపాతోన్నాకు కాదు— ఏమీ గుర్తుండటంలేదు. నిన్ను ఎవరో అడిగేరబ్బా.... మీ కథలకి ఎంత దబ్బిస్తారో... కథకి ముప్పుయి అని చెప్పే... కాగి ఆ ముప్పుయి ఎప్పుటివాల.... పడేళ్ళకి తం సంఘటి.... ఇప్పుడు రాసే అలవాటు పోయిందిగాని రాస్తే నలభయం కూడా ఇస్తారు....! అబ్బో ఆరోజుల్లో నా కథలు చదవడానికి జరం ఎట్లా కూర్చునేవారను కున్నావు.... తెలుగు సినిమాలోలు ముండున్నట్లు క్యూలు.... ఒకటే ‘క్యూ’లు....’

కథకి నలభయం రూపాయలే! రావు గారి మాటలు మరింతేమీ చెవిక పడలేదు హరి భూషణ రావుకి చెవుల్లో గత గతమని వకటి రూపాయలవెంత.

తిన్నగా యింటికివెళ్ళి బిల్లముందు కూర్చు న్నాడు మళ్ళీ హరిభూషణరావు కోల్ అరలాపు తీసుకొని పేటికి కుడివేపు పెద్ద అక్షరాలతో ‘హరిభూషణ్’ అని అతి గుండ్రంగా క్రెడగా వెళ్ళేడు.

‘నేను చెక్కేసి అలోచనకేసిం అయింట్లు

పది, పందానికి ।

కే. కే. మూర్తి

చూస్తుంటే ఒక బ్రహ్మాండమైన ఆలోచన వచ్చి మెదడును కొట్టుకుని అంటిపట్టుకుని కొరకనిగింది. అదీసంగతి అనుకొని యిన్ని రేషన్ కోసం అలమారలోని ఒక కథలపుస్తకం అందుకున్నాడు ఆ అందిన కథలపుస్తకం అట్ట వూడిపోయిన ఒక కథలపుస్తకం.

అందులోని పేజీలు త్రిప్పి ఒక కథదగ్గర ఆగి పూర్తిగా చదివేసేడు. ఆహా! ఎంత గొప్పగా రాసేడి రచయిత. అన్నీ తన భావాలే! తను యిందాకటినుంచి ఆలోచిస్తున్నవే! ఆ పుస్తకం బోర్లా పడేసేమందు మొదటిపేరా మళ్ళీ ఓసారి చూసి తననుకున్న కథని ప్రారంభించేసిడు. హరి లేక హరిభూషణరావు.

మొదటిపేరా రాసేసరికి మెదడు వేడిక్కి కుత కుత లాడి పోసింది. ఒళ్ళంతా జ్వరం. వెచ్చగావుంది. మనస్సుమాత్రం సంతోషాన్ని పట్టు లేకుండా వూగిపోతోంది. కథాప్రారంభం జరిగి పోయింది. సెభానో! కొంచెంపేర్లుమాత్రం బాగా ఆలోచించాలి. చకచక రాసెయ్యాలి.

రావు గారిలాంటి వాళ్ళకి కథ ఆలోచించడానికి పదిహేను రోజులు పట్టుచున్నాని ఆలోచిస్తే రాసెయ్యడానికి అరగంటే పట్టువచ్చు. కాని తనవేళనే కథా ప్రారంభించింది. అట్టే వర్ణనలతో గ్రంథ విస్తరణ చేస్తే సారాలు ఊరుకువచ్చునని రి పేజీలలోనే కథని సంగ్ర

హాగా యిమిడ్చి నిర్ణయించుకొని బోర్లపడ్డ పుస్తకాన్ని యిన్స్పిరేషన్ కోసం ఎదురుగా పెట్టుకుని చకచకా రాసెయ్య సాగెడు. హరి భూషణరావు.

గంటలో పూర్తయిపోయింది కథ. పూర్తి చేసిన కథని మరొసారి చూసుకుని జారిపోయిన వత్తలను, దీర్ఘాలను, ఎక్కడివక్కడ పెట్టేసి, తన చిరునామా రచన క్రింద రాసేసి దీర్ఘమైన నిట్టూర్పును విడిచి సంతోష సూచకంగా మూడు సిగరెట్లు ఏక బిగిని పీల్చేసిడు, హరి ఎలియాస్ హరిభూషణరావు.

ఆ తర్వాత రంగారావు అనే రావు గారిని పేలాడేపట్టుకుని తన రచన చదివి వినిపించే నేడు హరి భూషణరావు, విప్పించి. "బాగుండా?" అని అడిగేడు.

! "చాలా బాగుంది నువ్వు మొదట్లోనే యింత చక్కటి భాషతో యింత గొప్ప కథని రాసేవంటే నాకు చాలా గర్వంగావుంది. పూర్తిపత్రిక ఉండి చూడు తీసికొనివెళ్ళి సంపాదకుడిగారి కిచ్చెయ్యి, తప్పక వేస్తేడు. అన్నూరు రంగారావుగారు

"వారిని నేనెరగను ఈసారికి మీచేతికిస్తే మీరే వారికిచ్చి వేయించండి. ఈసారికిమాత్రం మీరిశాయం కేసు పెట్టండి. రచన అచ్చయితే అందులో నగం డబ్బు మీరే తీసుకోండి!"

నరే అబ్లాగేలే మళ్ళీనాకు రేపునె యం త్రమా కల్పించు ఏసంగతి చెబుతారు

అలాగే — సంపాదకుడికి తేఖెపై తేఖలు వచ్చి పడి పోతున్నాయి. అయ్యా మీ ప్రతికంధా యాయన కథలే వెయ్యండి యింకెవ్వరినీ వెయ్యద్దు అనీ —

ఈ రచయితకు 50 రూపాయలైనా యిచ్చి కథలు కొర.డి. వదలవద్దు. అని యాయన ఫిటీ. వేయించండి అని పూర్ణో గ్రంథాలయంలో జనం అపత్రిక కోసం క్యూలు నిలబడివున్నారు కాళితో అమ్మాయిలు ఒక్కో ప్రతిబు దాచుకుని రెక్యరల్ చెప్పేది ఏనకండా తన కథలు చదువుకుని మురిసి పోతున్నాయి. ఇట్టే తెల్లారిపోయింది. కాని అట్టే నెయింరమాత్రం అయ్యిందిచాడు. అప్పనం. పూచుకుంటూడా వాటిభూషణరావు అంద మీ నెయింరమాత్రం అయ్యింది. అతను ఆసు వేఫూలపైన కాలపడుతు వెళ్ళుకూ వెళ్ళేసి "నలకయ్యాచ్యుభంగి" అయిన నెయిం రొస్తున్నాడు.

"పాన్ మన్ అనే పబ్లిషింగు హౌస్ వుంది తెలుసా" అన్నాడు.

నాకథ ఏసందికలో వేరొన్నారా? అన్నాడు హరిభూషణరావు

ఆ పాన్ మన్ వాళ్ళు చాలా పెద్ద పెద్ద రచయిత పుస్తకాల అచ్చువేస్తారు తెలుసా? అన్నాడాయన.

అది సరేగాని నా రచన —?

ఈసారి కథ రాసేటప్పుడు ఎవ్వరిదో అనా మకుడిది ఎత్తెయ్యిగాని "హెమింగువే కథలు ఎత్తెయ్యకు చాలా ప్రమాదం. ప్రతికా పీనుకి వెడితే నన్ను మొహం వాడేట్లు చీనాల్లు వేసి పంపించేరు.

హరిభూషణరావు ప్రతిమలాగ వక్కక్షణం పాటు బిగుసుకుపోయి తెప్పరిల్లి నోరు మొదల బోయేసరికి—

'ఇంకెప్పుడూ యిట్లాంటి పనులు చెయ్యకు అంటూ వెళ్ళిపోయారు రంగారావు అనే రావు గారు.

అదేమిటి — అంతా పేర్లతోనూ ఆలోచించి మాత్రేసి రాసేస్తే ఆకథ హెమింగువేది అయిపోవడం మేమిటి?

అశ్ర్యంతోనే యింటికెళ్ళి నెవధానంగా తనకి ఇన్స్పిరేషన్ యిచ్చిన పుస్తకం ఎవరిదో నని చూసేడు హరి అనబడే హరిభూషణరావు అశ్ర్యం! పుస్తకం! — రావుగారి కథల పుస్తకమే!!

వెంటనే ఓ గొప్ప ఆలోచనవచ్చి హరిభూషణ రావు మెదడుని పట్టుకుంది. పట్టుకుని కొరక సాగింది. ఆ ఆలోచన పోకుండా కలం కోసం అటుయిటు నరుగత్త సాగెడు. కాబోయే రథ యిత హరి ఎలియాస్ హరిభూషణరావు.